

трудовете на по-малко извести, но също така важни автори. А те не се ползват със същата популярност, както онези, които са утвърдили имената си в материята, за добро или лошо. Приносът на всеки от съавторите е отбелязан точно още в заглавието на всяка глава. Може много да се говори за достойнствата на монографията, но и само споменатото е достатъчно, за да се препоръча тя за наградата „Варна“, което означава и издаването ѝ от издателството на ВСУ.

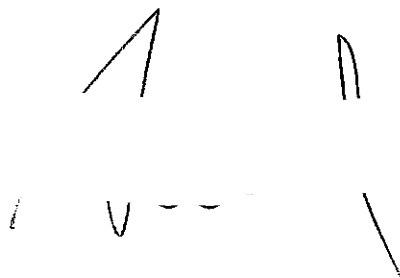
Разбира се аз не съм съгласен с някои от постановките и със структурата на труда. В какво се изразява туй несъгласие? На първо място монографията е небалансирана. Много, прекалено много внимание се отделя на „увода“ (казано условно), а сравнително малко – на същинските резултати от колосалния труд, който авторите са хвърлили. На второ място на много места, особено на тези в които се дава простор на подробности около разстоянията, критиката на отделни автори и др., книгата доскучава. А не трябва да се забрадя, че възможността за приятно четене, респективно за увлекателно писане са едни от изискванията, които още древните са поставяли пред онези, които се заемат с Клио – музата на историята. На много места се спори надълго и широко с автори, за които академичната наука е казала тежката си дума (напр. Петър Добрев). Или пък се цитират автори, за които няма сведения интензивно да са се занимавали със Средновековие (напр. Пламен Цветков). На места, въпреки че авторите познават до съвършенство изворите, те използват като доказателство съвременни статии (напр. В. Гюзелев). Тъй като авторите не са историци, бих си позволи да им напомня, че името на известния историк на Византия е „Каздан“, а не „Каздан“ и че развързаното четене на ГИБИ и ЛИБИ е „Гръцки извори, респ. Латински извори...“, а не „източници“, която дума в съвременното ѝ звучене е русизъм. Вождове или владетели като Исперих, разбира се, са нямали съвременни средства за ориентиране и един от основните аргументи защо не са прехвърлили Балкана увисва във въздуха. Да припомним, че след реформите от 7-9 в. Византия разполага с практически неизчерпаеми човешки ресурси, с които българите не разполагат.

Тъкмо поради несъгласията и различните мнения, които имам към труда, аз много държа той да получи наградата „Варна“ и да бъде издаден. Защо? Защото смятам, че науката има нужда от различен поглед. Колкото и да имаш възражение, трябва да си достатъчно

толерантен, за да допуснеш противните мнения в сферата на науката. Затова горещо препоръчвам и получаването на наградата, и издаването на монографията.

23.03.2024 г.

Изготвил препоръката: проф. дин Христо Матанов

Handwritten signature of Prof. Dr. Hristo Matanov, consisting of stylized initials and a surname.